

Helsingin käräjäoikeudelle

Lausuma yhdistyksen nimeä koskevan rekisterimerkinnän kumoamista koskevassa asiassa
L14/52194

Vastaaja

Auktorisoidut Lakimiehet - Auktoriserade Jurister - Authorized Attorneys at Law ry
Rekisterinumero 212.459, Museokatu 13 A 1, 00100 Helsinki
(jäljempänä "vastaaja")

Vastaajan prosessiosoite

Timo Antti Riissanen,
Lakiasiaintoyhdistys Finnlaw Lauttasaarentie 19 A 13
00200 Helsinki, puh 0400 574360, email tar@finnlaw.com

Kantaja

Suomen Asianajajaliitto r.y. ruotsiksi Finlands Advokatförbund r.f.
Rekisterinumero 7.735, Simonkatu 12 B 16, 00100 Helsinki
(jäljempänä "Suomen Asianajajaliitto" tai "kantaja")

Kantajan prosessiosoite

Panu Siitonen
Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy
PL 333, 00131 Helsinki
Puh. (09) 2288 4245
Fax (09) 2288 4266
Sähköposti: panu.siitonen@hannessnellman.com

Lausuma:

Kantajan asiantuntijan esittämät lausumat ovat mielestämme osaksi virheellisiä.

Kantajan tarkoituksena on omia itselleen ja jäsenilleen Suomessa termien Attorney ja Attorney at Law käyttö. Englannin kieltä käyttävien keskuudessa kyseisten termien merkitys on muuta kuin "Suomen Asianajajaliiton Jäsen". Tämä ilmenee vastaajayhdistyksen toimittamasta asiantuntijalausunnosta. Tuon lausunnon on antanut palkittu kreikkalainen juristi, joka on suorittanut ylemmän oikeustieteellisen tutkinnon Kreikassa, Englannissa ja Yhdysvalloissa sekä väitellyt tohtoriksi Englannissa. Hän on Englannissa ja Yhdysvalloissa myös asianajajaliiton jäsen.

LAKIASIAINTOIMISTO JURIDISK BYRÅ
FINNLAW TIMO ANTTI RIISSANEN
LICENSED ATTORNEY REFERRED TO IN ACT 715/2011

Hän opettaa Oxfordin yliopiston oikeustieteellisessä tiedekunnassa apulaisprofessorina. Hän on opettanut vierailevana professorina mm. Yhdysvalloissa Harwardin, Berkleyn ja Columbian (N.Y.) yliopistoissa.

Kysymys on termien englanninkielisistä käyttöyhteyksistä, eikä suomenkielisistä käyttöyhteyksistä. Jälkimmäisissä yhteyksissä viestitään suomeksi. Vastaaajyhdistyksen käyttämän asiantuntijan uskottavuus on tässä asiassa Joutsenen uskottavuutta suurempi.

Kyseisillä termeillä henkilö etsii asiamiehiä tai avustajia - tuomioistuimissa asioimiseen kelpoisia juristeja. Maissa, joissa on asianajajamonopoli, niillä löytyy enimmäkseen asianajajia. Suomessa, ei ole asianajajamonopolia vaikka kantaja niin tahtoi. Täällä on kolme yleisissä tuomioistuimissa asioimiseen kelvollista lakimiesryhmää (asianajajat, julkiset oikeusavustajat ja luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat). Näitä kaikkia tulee voida löytää, kun etsitään tuomioistuimissa asioimaan kelpaavaa juristia. Sanan attorney käyttö ei Amerikan Yhdysvalloissakaan rajoitu Barin jäseniin toisin kuin kantajan asiantuntija Joutsen on esittänyt. Tämä ilmenee vastaajan saaman riippumattoman asiantuntijan lausunnosta.

Kantajyhdistyksen tavoitteena on asianajajamonopoli. Tämä ei ole toteutunut. Luvan saaneita oikeudenkäyntiavustajia koskeva uudistus on ilmeisesti kantajyhdistyksen myötävaikutuksella toteutettu niin, ettei luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien yhteystietoja löydy juuri mistään.

Kantajyhdistyksen tavoitteena on ilmeisesti estää luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien kilpailu oikeudellisten palveluiden alueella. Sanojen attorney ja attorney-at-law käytön kieltämisyritys on siinä vain yksi menettelytapa. Mielestämme on erikoista, että oikeustieteen tohtori Joutsen on ryhtynyt asiassa kantajyhdistyksen työkaluksi.

Joutsen on julkaissut WSOY:n kustantamia lakikielen sanakirjoja vuosina 1985, 2000 ja 2005. Olemme liittäneet niistä otteita todisteiksi. Sanan attorney kohdalla hän on selvyiden vuoksi merkinnyt, että ”Suomen asianajajaliiton jäsen” käännetään ”Member of the Finnish Bar Association”. Hänen käännöksensä eivät osoita, että Asianajajaliiton jäsen tarkoittaisi samaa kuin attorney tai attorney-at-law. Tuomioistuimissa asioimaan kelpoista juristia sillä kyllä tarkoitetaan. Joutsenen viittaama asianajajatutkinto on sitäpaitsi omaksuttu Suomessa vasta 1986, joten sillä ei voida Joutsenen tavoin perustella käännöksiä aikaisemmalta ajalta.

Tuomioistuimissa on jo ennen asianajajatutkinnon ilmestymistä asioinut ylemmän oikeustieteellisen tutkinnon suorittaneita henkilöitä, jotka eivät ole kuuluneet Asianajajaliittoon. Ammatti on tässä mielessä ollut jakautunut aivan Asianajajaliiton perustamisesta alkaen toisin kuin Joutsen on antanut ymmärtää. Ylempi oikeustieteellinen tutkinto on vaadittu avustajalta yleisissä tuomioistuimissa vasta vuodesta 2002 alkaen – eli asianajajatutkinnon ilmestymisen jälkeen.

Toisin kuin Joutsen on esittänyt, löytyy lakiasiaien englanti-suomi sanastoja myös muiden asiantuntijoiden laatimina. Esimerkkeinä oikeusministeriön tuomioistuinsanasto ja hovioikeudenneuvos Paavo Soukan Oikeussanakirja todisteistamme joitakin mainitaksemme. Niissä ei olla samalla kannalla kuin Joutsen. Joutsen on myös sivuuttanut kokonaan sen vuosikymmenten aikana vakiintuneen käytännön, joka ilmenee toimittamistamme säädöskäännöksistä. Attorney ei ole niissä sama kuin Suomen asianajajaliiton jäsen.

Tämän oikeudenkäynnin kestäessä Joutsen on toimittanut luvan saaneita oikeudenkäyntiavustajia koskevan lain käännöksen oikeusministeriölle. Tämä lienee tapahtunut kantajayhdistyksen aloitteesta. Joutsen on tietääksemme poistunut oikeusministeriön palveluksesta jo aikaisemmin. Käännös on valmistunut 8.1.2016. Oikeusapulaissa pari vuotta aikaisemmin omaksutusta käännöksestä ”licensed attorney” poiketen hän on ryhtynyt käyttämään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista ilmaisua ”Licenced Legal Counsel”. Vastajayhdistyksen mielestä kantajayhdistys on ryhtynyt vaikuttamaan oikeudenkäyntiaineistoon kesken prosessin. Menettely on mielestämme tuomittavaa.

Oikeusapulain tuoreessa (2011) käännöksessä julkiset oikeusavustajat on käännetty termillä ”public legal aid attorney”, luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat termillä ”licensed attorney referred to in the Act on licensed attorneys (715/2011; laki luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista). Asianajaja on käännetty termillä ”advocate”. Kaikkia edellä mainittuja kutsutaan yhteisesti termillä ”attorney” tässä oikeusministeriön julkaisemassa käännöksessä. Oikeusapulain käännöksessä on seurattu muutoksia säädökseen 720/2011 saakka eli luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annettu laki (715/2011) mukaan lukien. Mielestämme Joutsen on nyt käännöksellään puolustamassa asianajajaliiton kantaa oikeudenkäynnissä, eikä tekemässä tiedemieheltä odotettavan puolueetonta käännöstä.

Ongelman lähteenä on, että termit asianajo, asianajotapa, asianajaja, asianajajatapa, ja asian ajaja ovat lähellä toisiaan. Maailman kielissä on runsaasti sanoja, joiden suomenkielinen käännös voi olla myös asianajaja. Englanti on yksi maailman kielistä. Common-law järjestelmä on erilainen kuin Suomen oikeusjärjestys. Olennaista on – miten vierasta kieltä käyttävä löytää Suomessa tuomioistuinasiointiin kelpaavan juristin. Kysymys on näiden termien kohdalla englanninkielisestä käyttöyhteydestä – ei suomenkielisestä käyttöyhteydestä toisin kuin Joutsen on esittänyt.

Kun Suomessa on nykyisin kolme säänneltyä ja valvottua lakimiesryhmää, jotka asioivat yleisissä tuomioistuimissa, on ammatti jakautunut toisin kuin Joutsen on esittänyt.

Yhdistyksemme nimi ei ole sekoitettavissa kantajayhdistyksen nimeen, eikä yhdistyksemme nimi anna väärää kuvaa jäsenistöstämme. Jäsenemme ovat kelvollisia toimimaan asiamiehinä (act as attorneys) yleisissä tuomioistuimissa (at the court of law). Tämä ilmenee oikeudenkäymiskaaren 15 luvun 2 §:n tuoreimmasta käännöksestä, jonka olemme liittäneet oikeudenkäyntiaineistoon.

Vastajayhdistyksen puolesta 23.12.2016

Timo Riissanen

